

การตัดแต่งกิ่ง

การตัดแต่งกิ่งกาแฟ ควรทำหลังการเก็บเกี่ยวผลผลิต เพื่อให้ต้นกาแฟมีความแข็งแรงและมีความพร้อมที่จะให้ผลผลิตได้ดีและสม่ำเสมอ ต้นกาแฟโมโรโรและมอโรโรในการให้ผลผลิตนานขึ้น

การตัดแต่งกิ่งสำหรับต้น อายุต่ำกว่า 4 ปี ตัดยอดด้านบน จนเหลือความสูงประมาณ 180 ซม. ตัดกิ่งแขนงที่อยู่สูงจากพื้นดินประมาณ 25-30 ซม.

การตัดแต่งกิ่งสำหรับต้นเก่า ต้นโทรมหรือให้ผลผลิตน้อย เป็นการตัดเพื่อสร้างลำต้นใหม่ โดยตัดลำต้นเดิมออกทั้งหมด โดยตัดให้สูงจากพื้นดิน 30 ซม. และตัดเป็นรอยเอียง 45 องศา

โรคและแมลงศัตรูที่สำคัญของกาแฟ

1. โรคใบจุด ลักษณะใบจะมีจุดเหมือนใบแห้ง แล้วก็จะร่วง

การดูแลรักษา ใช้สารเคมีจำพวก คอปเปอร์หรือใช้แมนโคเซป

2. แมลงศัตรูกาแฟ เพลี้ยหอย

ลักษณะการทำลาย เมื่อกาแฟ

แตกยอดอ่อนจะมีตัวอ่อนของเพลี้ยหอยมากิน

จากนั้นตัวอ่อนของเพลี้ยหอยจะถ่ายมูลตาม

ใบกาแฟ เชื้อราสีดำก็มากินมูลของเพลี้ยหอย

ทำให้ใบกาแฟถูกปกคลุมด้วยราดำ ส่งผลให้ต้น

กาแฟไม่สามารถสังเคราะห์แสงและสร้าง

อาหารได้ ดังนั้นต้นกาแฟจึงตาย

วิธีกำจัดรักษา ใช้ไซโตรเลียมออยล์

ตารางการให้ปุ๋ยกับต้นกาแฟในช่วงอายุต่างๆ

ปีที่	สูตร	ปริมาณปุ๋ยที่ให้รวม (กรัม/ต้น/ปี)	เดือนที่ควรใส่		
			พฤษภาคม	สิงหาคม	ตุลาคม
1	15-15-15	100 กรัม	100 กรัม	-	-
	46-0-0	100 กรัม	50 กรัม	50 กรัม	-
2	46-0-0	150 กรัม	50 กรัม	50 กรัม	50 กรัม
	46-0-6	150 กรัม	50 กรัม	100 กรัม	50 กรัม
3	13-13-21	100 กรัม	50 กรัม	50 กรัม	-
	0-0-60	50 กรัม	-	-	-
4	46-0-6	200 กรัม	100 กรัม	100 กรัม	-
	13-13-21	150 กรัม	50 กรัม	100 กรัม	-
5	0-0-60	50 กรัม	-	-	50 กรัม
	46-0-6	200 กรัม	100 กรัม	100 กรัม	-
	13-13-21	150 กรัม	-	100 กรัม	50 กรัม
	0-0-60	150 กรัม	-	50 กรัม	100 กรัม

ข้อแนะนำในการใส่ปุ๋ยกาแฟ

- ควรมีการใส่ปุ๋ยอินทรีย์เพื่อปรับปรุงโครงสร้างของดิน
- ควรมีการนำวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร เช่น เปลือกจากผลไม้ ออคาเฟ เป็นต้น มาทำปุ๋ยหมัก เพื่อลดต้นทุนการผลิต
- ควรมีการจดบันทึกชนิด อัตรา และปริมาณการใส่ปุ๋ย ในสวนกาแฟ

ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร
จังหวัดเชียงใหม่ (เกษตรที่สูง)

118 หมู่ 5 บ้านดอนปิน ต.แม่เหียะ อ.เมือง จ.เชียงใหม่

☎ 053 282823 โทรสาร. 053 282872

กาแฟอาราบิก้า

Arabica Coffee

ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร

จังหวัดเชียงใหม่ (เกษตรที่สูง)

กรมส่งเสริมการเกษตร

กาแฟอาราบิก้า (Coffea arabica L.)

ปัจจุบันทางภาคเหนือของประเทศไทย ได้ส่งเสริมให้เกษตรกรชาวไทยภูเขาปลูกกาแฟเพื่อทดแทนการปลูกฝิ่น และยาเสพติด กาแฟเป็นไม้ยืนต้นชนิดหนึ่ง เป็นพืชที่เจริญได้ดีในเงตร้อน ให้ผลผลิตเร็วผลผลิตเก็บได้นาน ดอกกาแฟเป็นสีขาวและหอมเหมือนดอกมะลิ เมื่อเริ่มติดผล ผลมีสีเขียวเปลี่ยนเป็นเหลืองแล้วส้ม แดง จนสุกจัดเป็นสีแดงคล้ำ จึงเก็บผลได้ใช้เวลาติดลูก 8-9 เดือน

พันธุ์แนะนำ

สายพันธุ์คาติมอร์ CIFIC 7963 เป็นพันธุ์ลูกผสมระหว่าง HW.26/5(hibrido de Timor 832/1 Caturra) x SL.28 มีลักษณะต้นเตี้ย ข้อสั้น ยอดสีเขียว ใบมีขนาดปานกลาง เส้นแวงของใบ 9-11 คู่ ผลสุกสีแดงให้ผลผลิตน้ำหนักแห้งเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 500-900 กรัม/ต้น เมื่ออายุ 6-8 ปี ให้สารกาแฟเกรด A เฉลี่ย 80-87% / กิโลกรัม คุณภาพการชิม (Cup test) อยู่ในระดับดีปานกลาง

การขยายพันธุ์

การเพาะเมล็ด

ก่อนทำการเพาะ ควรนำเมล็ดพันธุ์ (กะลา) ไปแช่น้ำทิ้งไว้ 1 คืน แยกเอาเมล็ดที่ลอยน้ำซึ่งเป็นเมล็ดที่ไม่สมบูรณ์หรือเป็นโรคออก

การขยายพันธุ์

วิธีการเพาะเมล็ด

1. จัดทำกระบะเพาะ กว้าง 1 เมตร ความยาวแล้วแต่พื้นที่ กระบะควรอยู่ในโรงเรือนที่มีหลังคาโปร่งแสง ประมาณ 50% สามารถระบายน้ำได้ดี
2. เติมน้ำร้อนรดบนทราย เพื่อฆ่าเชื้อ Rhizoctonia sp. ซึ่งเป็นสาเหตุของโรครากเน่าและเน่าคอดิน ซึ่งเป็นปัญหาสำคัญในระยะเพาะกล้า
3. คลุกเมล็ดพันธุ์ด้วยสารป้องกันกำจัดเชื้อรา ประเภทโปรธิโอคาร์บ (prothiocarb) หรือประเภท แมนโคเซป (mancozeb) ควรผสมสารจับใบ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ
4. ใช้ไม้ขีดเป็นร่องบนผิวทรายห่างกัน ทุกๆ 5 เซนติเมตร วางเมล็ดกาแฟเรียงบนร่องโดยคว่ำเมล็ดลง แล้วกลบด้วยทราย ประมาณ 30 - 45 วัน เมล็ดจะเริ่มงอก เรียกว่า “ระยะหัวไม้ขีด” เมื่อต้นกล้าอายุประมาณ 60 วัน เรียกว่า “ระยะปักฝักสื่อ”

การเพาะกล้ากาแฟ

1. ผสมดิน 5 ปี๊บ ปุ๋ยคอก 5 ปี๊บ ปุ๋ยร็อคฟอสเฟต 200 กรัม ปูนขาวหรือโดโลไมท์ 200 กรัม ใส่ในถุงดำเพาะกล้าขนาด 3x9 นิ้ว เพื่อบังคับให้รากตรง ไม่คดงอ
2. ถอนกล้าจากแปลงเพาะ โดยกล้าที่เหมาะสม คือ กล้าระยะปักฝักสื่อ พยายามดึงเบาๆ เพื่อไม่ให้รากแก้วขาด
3. รดน้ำอย่างสม่ำเสมอทุกเช้า - เย็น จนต้นกล้าเติบโต ใช้ระยะเวลา 6- 8 เดือน ก็สามารถย้ายกล้าลงปลูกในแปลงปลูกได้

การปลูกและการดูแลรักษา

ระยะปลูกระหว่างต้น - แถว 2x2 เมตร หรือ 400 ต้น/ไร่ ขนาดหลุมปลูก 50x50x50 ซม. รองก้นหลุมด้วยหินฟอสเฟต หลุมละ 100-200 กรัมและปุ๋ยคอก หรือปุ๋ยอินทรีย์ ควรปลูกต้นกาแฟช่วงต้นฤดูฝน ประมาณเดือนพฤษภาคม-กรกฎาคม

การเก็บเกี่ยวผลผลิตกาแฟ

เก็บผลกาแฟที่สุกเต็มที่ที่มีสีแดงจัด จากนั้นก็นำมาสีเปลือกออก เมื่อสีเสร็จแล้วก็นำเมล็ดกาแฟมาแช่น้ำไว้ไม่ให้เกิน 24 ชม. หลังจากแช่น้ำแล้วก็นำออกมาล้างมือให้สะอาด

การปลูกซ่อม

ควรปลูกซ่อมต้นที่ตาย หลังจากปลูกได้ประมาณ 1 เดือน เพื่อให้ต้นที่ปลูกซ่อมเจริญเติบโตทันกับต้นเดิม

